

EDITORIAL

Το 3ο Τεύχος του 2ου Τόμου του Εκπαιδευτικού Κύκλου, όπως και τα προηγούμενα Τεύχη, περιλαμβάνει άρθρα που η προβληματική τους εκτείνεται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Τα άρθρα αυτά προτείνουν καινοτόμες, εναλλακτικές μεθόδους επιμόρφωσης και στήριξης των εκπαιδευτικών στο διδακτικό τους έργο. Παράλληλα παρουσιάζουν πρωτοποριακές εκπαιδευτικές πρακτικές (διδακτικές προτάσεις, σενάρια, παιδαγωγικές κατευθύνσεις). Επιπλέον, χαράσσουν στρατηγικές σχεδιασμού στο σχολείο που βελτιώνουν το εκπαιδευτικό έργο και συμβάλλουν στην αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας.

Στο πρώτο άρθρο του 3ου Τεύχους του 2ου Τόμου του Εκπαιδευτικού Κύκλου με τίτλο «Διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής σε σχέση με την αξιοποίηση της βιωματικής μάθησης και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών στο πλαίσιο συμμετοχής τους σε επιμορφωτικά προγράμματα», ο Ιωσήφ Φραγκούλης, Επίκουρος, Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ και Καθηγητής – Σύμβουλος ΕΑΠ, και ο Κωνσταντίνος Χριστόπουλος, Προϊστάμενος εκπαιδευτικών θεμάτων Π.Ε. Αχαΐας, διερευνούν την αξιοποίηση της βιωματικής μάθησης και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών στο πλαίσιο συμμετοχής των Εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής του Νομού Αχαΐας, σε προγράμματα επιμόρφωσης. Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας δείχνουν ότι οι βιωματικές συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές αξιοποιούνται σε ικανοποιητικό βαθμό από τους επιμορφωτές στο πλαίσιο συμμετοχής των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής σε επιμορφωτικά προγράμματα.

Ο Χρήστος Ντόγας, Μαθηματικός, στο άρθρο του «Διερεύνηση του μετασχηματισμού των απόψεων και των στάσεων των εκπαιδευτικών των μαθηματικών λόγω της επιμόρφωσής τους στη χρήση και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία», διερευνά την αλλαγή απόψεων και στάσεων καθηγητών κλάδου ΠΕ03 (μαθηματικών) σχετικά μετά την ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στη διδασκαλία τους μετά την παρακολούθηση της επιμόρφωσης Β' επιπέδου. Η έρευνα δείχνει ότι ο μετασχηματισμός αυτός βασίστηκε στη γνωριμία των εκπαιδευτικών με τα ειδικά λογισμικά για τη διδασκαλία των μαθηματικών και ολοκληρώθηκε με τα δύο βασικά στοιχεία του επιμορφωτικού προγράμματος, τον κριτικό στοχασμό και τον ορθολογικό διάλογο.

Ο Αναστάσιος Μαστροδημήτρης, Τεχνολόγος Γεωπονίας - Εκπαιδευτής Επαγγελματικής Κατάρτισης Α.Μ.Ε.Α, ο Ευθύμιος Βαλκάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Καθηγητής – Σύμβουλος του ΕΑΠ, και ο Σπύρος Κιουλάνης, Διευθυντής Εκπαίδευσης στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δράμας και Καθηγητής – Σύμβουλος του ΕΑΠ, παρουσιάζουν το άρθρο «Μια προσέγγιση στις επιμορφωτικές ανάγκες εκπαιδευτικών με ανομοιομορφο εκπαιδευτικό προφίλ. Η περίπτωση της Πρότυπης Βιοτεχνικής Μονάδας (Π.Β.Μ.) Λακκιάς Θεσσαλονίκης». Στο συγκεκριμένο άρθρο γίνεται διερεύνηση μέσω «μελέτης περίπτωσης»

των δυνατοτήτων βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των επιμορφωτικών προγραμμάτων γενικά και ειδικότερα της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης για εκπαιδευτικούς με διαφορετικό εκπαιδευτικό προφίλ που λειτουργούν στο ίδιο εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Ακολουθεί το άρθρο της Ελισσάβητ Ντούρου, Εκπαιδευτικού (Φυσικού), με τίτλο «Η επαγγελματική ανάπτυξη και η υποστήριξη του νεοδιοριζόμενου εκπαιδευτικού στο ελληνικό σχολείο, σε περίοδο οικονομικής κρίσης». Στην παρούσα μελέτη προσεγγίζονται οι πρακτικές, οι πολιτικές και τα εκπαιδευτικά μέτρα που συμβάλλουν στην υποστήριξη της ενσωμάτωσης του νεοδιόριστου εκπαιδευτικού στο χώρο του σχολείου και οι περιορισμοί που επιβάλλει η οικονομική δυσπραγία της χώρας μας στην επιτυχή αυτή ενσωμάτωση. Τέλος αναδεικνύεται η ανάγκη διαφύλαξης του ουσσιωδέστερου τμήματος του εκπαιδευτικού συστήματος, που είναι το έμπυχο δυναμικό του.

Η Αικατερίνη Κασιμάτη, Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος (ΑΣΠΑΙΤΕ), και η Θεοδώρα Παπαγεωργίου, Φιλολόγος (ΑΣΠΑΙΤΕ), με το άρθρο τους «Η ενδυμασία στην αρχαία Ελλάδα – Η έννοια της ιστορικής μεταβολής μέσα από το Αβάκιο», περιγράφουν ένα διδακτικό σενάριο με τίτλο «Η Ενδυμασία στην Αρχαία Ελλάδα», το οποίο εδράζεται στην αξιοποίηση του διερευνητικού λογισμικού «Αβάκιο». Το σενάριο υλοποιήθηκε σε τάξη μαθητών Β' Γυμνασίου, στο μάθημα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας με στόχο την καλλιέργεια γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών στο πλαίσιο μιας αυθεντικής αξιολόγησης. Η συγκεκριμένη διαδικασία της αξιολόγησης καταλήγει σε ουσιαστικές προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση και επέκταση της διδακτικής πρότασης.

Η Ιωάννα Κομνηνού, Θεολόγος – Φιλολόγος και Οικιακής Οικονομίας και ο Νίκος Μεταξίδης, Οικονομολόγος – Ανθρωπογεωγράφος, Εκπαιδευτικοί και οι δύο στο 1ο Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Αθήνας, στο άρθρο τους «Οικονομία, Ισλάμ και Ανατολικές Θρησκείες: Παράδειγμα διεπιστημονικής διδασκαλίας για το λύκειο» καταθέτουν τη διδακτική τους πρόταση που αφορά τη διδασκαλία των θρησκειών (Ισλάμ, Βουδισμός, Ταοϊσμός, Κομφουκιανισμός) μέσα από μια διεπιστημονική συνεργασία. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούν στη διδασκαλία τους τη σύνθεση της θρησκευολογίας και της κοινωνικοοικονομικής προσέγγισης, με στόχο να διερευνήσουν οι μαθητές *κατά πόσο το Ισλάμ και οι ανατολικές θρησκείες εμποδίζουν ή ευνοούν τον μη χριστιανικό κόσμο να ενταχθεί αποτελεσματικά στο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό περιβάλλον.*

Ο Δημήτριος Ζέππος, Διευθυντής του 1ου Γυμνασίου Καλυβίων Θορικού, ΣΕΠ στο ΕΑΠ, στο άρθρο του «Οδηγός για την Διαθεματική Προσέγγιση στην Ομαδοσυνεργατική Εργασία κάτω από το πρίσμα των ΑΠΣ Γερμανικής του Δημόσιου Δημοτικού και Γυμνασίου», περιγράφει τις οδηγίες που περιέχονται στα ΑΠΣ της Γερμανικής γλώσσας της πρωτοβάθμιας και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην εφαρμογή των Ομαδοσυνεργατικών Εργασιών (Project) και των διεπιστημονικών προσεγγίσεων. Παράλληλα σχολιάζοντας το ρυθμιστικό πλαίσιο των συγκεκριμένων ΑΠΣ, παρέχει έναν πρακτικό οδηγό εφαρμογής των ΑΠΣ για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα στην ελληνική προ-τριτοβάθμια δημόσια εκπαίδευση.

Ο Σωτήρης Γκαρμπούνης και ο Βασίλης Συμεωνίδης, φιλόλογοι της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δράμας, στο άρθρο τους «Αναστοχασμός για την αξιοποίησή της σχολικής βιβλιοθήκης στη διδακτική πράξη» αποτυπώνουν μια προσπάθεια αξιοποίησης της σχολικής βιβλιοθήκης σε συγκεκριμένο διδασκαλίας. Συγκεκριμένα πρόκειται για εφαρμογές που αφορούν διαφορετικά φιλολογικά μαθήματα σε γυμνάσιο και λύκειο και θέτουν σε κριτική την «τραπεζική» εκπαιδευτική αντίληψη. Τα δεδομένα αντλήθηκαν από την εμπειρική παρατήρηση και από ερωτηματολόγια που δόθηκαν στους μαθητές, ενώ η τελική αποτίμηση έδειξε ότι η χωροταξία της βιβλιοθήκης καταργεί την πειθαρχική διάταξη της καθιερωμένης αίθουσας, ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα των μαθητών και συντελεί στην ακύρωση της δασκαλοκεντρικής διδακτικής πρακτικής.

Η Βενετία Καπαχτσή, Εκπαιδευτικός, η Ιωάννα Παντελίδη, Εκπαιδευτικός, και η Μαρκία Σταμίδου, Πολιτικός Επιστήμων, Εκπαιδευτικός, στο άρθρο τους «Η αξιολόγηση του μαθητή μέσω της μεθόδου project - Μελέτη περίπτωσης» επιδιώκουν να δώσουν απάντηση στο καίριο ερώτημα: *είναι εφικτή η αξιολόγηση των μαθητών τόσο σε γνωστικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο δεξιοτήτων μέσω της μεθόδου project*; Η ερευνητική τους προσέγγιση πάνω στο υπό διερεύνηση ζήτημα καταλήγει σε ενθαρρυντικά αποτελέσματα για τις δυνατότητες της ποιοτικής αξιολόγησης της μαθητικής επίδοσης σε συνδυασμό με τα συνήθη ποσοτικά μέσα αξιολόγησης. Παράλληλα αναδεικνύει τη σπουδαιότητα της εφαρμογής εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης, όπως η μέθοδος project.

Η Βαΐα Μπουρέλου, Εκπαιδευτικός Π.Ε.70, στο άρθρο της «Πρόταση υιοθέτησης του στρατηγικού σχεδιασμού στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σε επίπεδο σχολικής μονάδας - Ανάλυση SWOT του περιβάλλοντος των εκπαιδευτικών οργανισμών» τεκμηριώνει την αναγκαιότητα εφαρμογής του στρατηγικού σχεδιασμού με εργαλείο την ανάλυση SWOT στο χώρο της ελληνικής εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα προτείνει την υιοθέτηση του στρατηγικού σχεδιασμού στο επίπεδο της σχολικής μονάδας - παρά το συγκεντρωτισμό του συστήματος που επισημαίνεται ως αδυναμία στην ανάλυση SWOT – καθώς η πρακτική αυτή μπορεί να οδηγήσει σε επιτυχή εφαρμογή του σχεδιασμού του Υπουργείου Παιδείας, καθώς και σε μεγαλύτερες δυνατότητες αυτονομίας της σχολικής μονάδας.

Η Αργυρώ Ρέντζη, Νηπιαγωγός του Ειδικού Νηπιαγωγείου Αγίου Δημητρίου στην Αθήνα, στο άρθρο της «Πρόταση μοντέλου εκπαιδευτικών αλλαγών για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας» παρουσιάζει ένα σχέδιο διαχείρισης εκπαιδευτικών αλλαγών, το οποίο μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του φαινομένου της έξαρσης κρουσμάτων μαθητικής επιθετικότητας στο χώρο του σχολείου. Συγκεκριμένα, εστιάζοντας σε παράγοντες όπως η αλλαγή, η ισορροπημένη συνεργασία, ο σχολικός ηγέτης ως δημιουργός οράματος κ.α., προτείνει την εφαρμογή ενός μοντέλου εξελικτικής αλλαγής δώδεκα σταδίων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα κρούσματα βίας στο σχολείο σε διαχρονική προοπτική και στην αισιόδοξη βάση ότι το σχολείο μπορεί να συμβάλλει στη διαχείριση των κοινωνικών προβλημάτων.

Σπύρος Κιουλάνης